

TARTU ÜLIKOOL VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusika õppekava

koolimuusika eriala

Triin Tanilas

MUUSIKALINE LAVASTUS “METSAMUUSIKAT OTSIMAS”

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Tuuli Jukk

Viljandi 2024

Resümee

Muusikaline lavastus “Metsamuusikat otsimas”

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks on anda ülevaade töö autori muusikaõpetaja teekonnast, tutvustada loovusringi tegevust ja seal käivaid lapsi, kirjeldada muusikalise lavastuse kontseptsiooni kujunemist, selle ettevalmistusprotsessi ning repertuaari.

Lavastuse teksti kirjutamisel arvestasin loovusringi laste valitud karakterite ja nende pakutud ideedega, samuti sõnade meeldejätmise võimekusega. Repertuaari sai valitud neli instrumentaalpala, kaks klaverisaatega laulu ja kolm laulu, mida lapsed ise samaaegselt pillidega saadavad. Kaks laulu on ühe ringis käiva tüdruku omalooming.

Looduse, kodu ja metsaelanikega seotud laulud ja instrumentaalpalad moodustasid sündmustiku, milles joonistus välja lugu sellest, kuidas tegelased hakkasid metsas bändi tegema. Lavastus toimus 9. mail 2024. aastal Lüllemäe Põhikoolis.

Märksõnad: laulmine, pillimäng, näitlemine, huviring, muusikaline draama, omalooming, lasteaia lapsed, esimese kooliastme lapsed.

Abstract

Musical play “Searching for forest music”

The aim of the written part of the creative-practical thesis is to describe the author's journey of becoming a music teacher and introduce the activities of the creativity club as well as describe the concept, preparation process and repertoire of the play.

In addition to the children's personalities and characters they were playing, the manuscript also took into consideration their ability to remember the text. The repertoire consisted of four instrumental pieces, two songs with the piano accompaniment and three songs, which also included children playing instruments at the same time. Two of the songs were written by one of the students from the creativity class.

The performance “Searching for forest music” was about animals who wanted to form a band. It was played on 9th of May, 2024 at Lüllemäe Basic school. The songs and instrumental pieces were about nature, home and wildlife.

Keywords: singing, playing musical instruments, acting, after-school clubs, creativity, musical drama, kindergarten children, elementary school children.

SISUKORD

SISUKORD.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1. MUUSIKAÕPETAJA TEEKOND.....	5
2. LOOVUSRINGI TEGEVUS.....	6
3. LOOVPRAKTILINE LÕPUTÖÖ “METSAMUUSIKAT OTSIMAS”.....	7
3.1. Lavastuse “Metsamuusikat otsimas” repertuaar.....	7
3.2. Lavastust esitavate laste tutvustus.....	8
4. LAVASTUSE KONTSEPTSIOON.....	10
4.1. Lavastuse idee sündimine ja õppimise protsess.....	10
4.2. Muusikalise lavastuse “Metsamuusikat otsimas” käsikiri	13
KOKKUVÕTE.....	16
KASUTATUD KIRJANDUS.....	17
LISAD.....	18
LISA 1 Rahvaviis “Koduke”.....	18
LISA 2 Klaveripala “Kurb tõuk”	19
LISA 3 Klaveripala.....	20
LISA 4 Laul “Rähn”	21
LISA 5 Laul “Väike lilleke”	22
LISA 6 Laul “Kaunis loodus”	23
LISA 7 Ansambli lugu “Minu esimene pillilugu”	24
LISA 8 Laul “Jänkude tantsulaul”	25
LISA 9 Kandlelugu “Metsamuusika”	26

SISSEJUHATUS

Muusikalised kontserdid võivad nii muusikatundides, -koolides kui -ringides olla heaks väljundiks, et näidata omandatud oskusi ning saada juurde esinemisjulgest. Siiski ei pruugi tavapärase esinemise formaat loomingulist last ja õpetajat järjepidevalt motiveerida.

Kuna Lüllemäe Põhikoolis muusikaõpetajana töötamine on mulle seitsme aasta jooksul andnud hulgaliselt võimalusi koos kolleegiga peamiselt akadeemilisi kontserte korraldada, siis seoses ülikooli lõputööga võtsin endale eesmärgiks teha ise midagi loomingulisemat ja tavapärasest erinevat. Midagi sellist, mille õppimise protsess ning esitamine oleks mänguline ja lõbus nii lastele kui ka mulle endale.

Hea tunne, et sain loov-praktilises lõputöös kombineerida varem omandatud teadmisi ja rakendada oma mängulist loomust. Suur rõõm on olnud teha koostööd nii andekate ja motiveeritud lastega ning neid toetavate vanematega.

1. MUUSIKAÕPETAJA TEEKOND

Minu lapseea muusikaõpingute teekond on olnud üsna käänuline, kuna kolisin palju ning ärevuse tõttu kogesin keskendumisraskusi ja ebakindlust. Muusikakoolis käimine oli raske, aga samas enda lõbuks klaveri ja kitarrimängimine pakkus mulle rahu ja rõõmu. Pärast Valga Muusikakooli lõpetamist ma ei uskunud, et kunagi tulevikus veel muusikaga tegelen.

Kaksteist aastat hiljem kui pärast ühte pikka välisreisi kodukülla naasin ja endale uue klaveri ostsin, sain mitmetelt tuttavalt tööpakkumise Lüllemäe Põhikooli muusikaõpetaja ametikohale. Esialgu ei olnud ma sellest vaimustuses, sest kuigi vahepeal olin aeg-ajalt klaverit mänginud ja lapsehoidjana töötanud, siis ei teadnud ma muusika õpetamisest midagi. Sisetunde põhjal siiski võtsin selle pakkumise vastu ja aasta hiljem- 2018. aastal astusin sisse ka TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiasse. Ülikoolis õppimine andis mulle juurde palju praktilisi oskusi ja teadmisi ning tööalaselt aitas kasvada enesekindlamaks õpetajaks. On olnud hästi ilus ja rikkalik teekond.

Seitsme tööaasta jooksul olen enda kohta teada saanud, et vaatamata maakooli väikestele klassidele, naudin rohkem individuaaltunde ja koostööd pisemate kollektiividega. See annab võimaluse lapsi paremini tundma õppida ja veel tõhusamalt toetada nende loomingulisust. Minu juhendatud loovusring just sellist võimalust pakubki. Ühtlasi annab ringitegevus mulle inspiratsiooni, et ka koolitunnis õpetajana olla loovam ja mängulisem.

Kuna laste ja mitmete sõpradega koostöö on pannud mind üha rohkem muusikamaailma mitmekesiseid võimalusi avastama, siis märkamatult on muusikast saanud minu elus üks väga oluline osa. Järjest enam julgen kasutada oma häält ja improviseerida erinevatel instrumentidel. "Päris oma muusika" avastamise teekond on veel alles algusjärgus, aga olen tõeliselt põnevil, et sel teel jätkata.

2. LOOVUSRINGI TEGEVUS

Loovusring on teist aastat toimuv, minu poolt juhendatud ning minu kodus toimuv ukulele õppimise ja keraamika suunitlusega ring. Seal käivad kaks Lüllemäe Põhikooli eelkooli ja kaks esimese klassi tüdrukut.

Muusika- ja saviringi peamiseks eesmärgiks on toetada laste loovust ning selle tegevused lähtuvad ringis käivate õpilaste huvidest. Õppetegevus toimub peamiselt läbi mängu.

Ringi kohtumised toimuvad kord nädalas 1,5 tundi järjest ning selle aja jooksul lapsed tegelevad saviga, laulavad ja õpivad pillimängu. Mõnikord ka joonistame, improviseerimine teiste muusikainstrumentidega ning tegeleme omaloominguliste lugude kirjutamisega.

Saviga tegelemine toob lapse koolipäeva vaheldust, lõõgastab ja annab jaksu, et tegeleda rohkem tähelepanu nõudva ülesandega- pillimänguga. Sõltuvalt olukorrast alustame mõnel tunnil ka esmalt pillimänguga ja seejärel tegeleme saviga, mis on pingutuse järel motiveeriv preemia. Peale pilli mänguvõtete omandamise ja mängurõõmu on ringi muusikalise osa väljundiks senimaani olnud ka kooli kontsertidel ja lauluvõistlustel osalemine.

Ringitöö esimesel aastal käisid kõik lapsed eratundides, samuti esineti eraldi; teisel aastal hakkasime lisaks individuaaltundidele tegema ka ühiseid kohtumisi ja kontsertetteasteid. Sellest kujunes välja neljast tüdrukust koosnev ukulele ansambel.

Lõputöö idee sündiski just nende lastega ühisest koostööst.

3. LOOVPRAKTIINE LÕPUTÖÖ “METSAMUUSIKAT OTSIMAS”

3.1. Lavastuse “Metsamuusikat otsimas” repertuaar

“Kus on minu koduke” Eesti rahvaviis (Lisa 1)

Plokkflöödil esitatava loo helistik on G-duur ja selle diapaseon on g1 ja c2. Laul on lastele tuntud ja meloodia motiiv on korduv, seetõttu on seda kerge õpetada. Siiski flöödil kauni heli tekitamine nõuab täpseid sõrmi ja seetõttu võib pala õppimine olla väiksemale lapsele parajaks proovikiviks.

Klaveripala “Kurblik tõuk” Pam Wedgwood (Lisa 2)

Antud teose helistik on A-moll, ulatus on subkontraoktavi a (klaveri kõige madalam klahv) ja esimese oktavi c. Parem käsi mängib lihtsat ja meeldejäädavat meloodiat, vasak tipib terve loo vältel *staccatos* ta-rütmi. Lugu on lihtne ja sobib mängimiseks muusikakooli esimese klassi õpilasele.

Klaveripala “Klounid” (Lisa 3)

“Klounid” on lühike klaveripala C-duuris, ulatusega f-g1. Selles loos mängivad mõlemad käed meloodiat *staccatos*. Loo keskel on üks käteplaks, mis teeb lustaka pala veel lõbusamaks. Sobiv repertuaar muusikakooli esimese klassi õpilasele.

Laul “Rähn” Piret Laikre/Marek Sadam (Lisa 4)

Laulu helistik on D-duur, diapaseoniga a-b1. Loos esineb süngoop ja keerulise rütmika tõttu sobib laulmiseks õpilastele alates teisest kooliastmest. Väikeste laste puhul vajab rohkem harjutamist, samuti võib lapsi toetada klaveril meloodia kaasa mängimisega.

Laul “Väike lilleke” Teele Eliise Tamm (Lisa 5)

Laulu “Väike lilleke” helistik on C-duur, diapaseoniga c1-a1, lapsele sobilik tessituur. Taktimõõt on vahelduv. Sõnad on lihtsad ja meeldejäädavad. Saateinstrument on ukulele.

Laul “Kaunis loodus” Teele Eliise Tamm (Lisa 6)

Vahelduva taktimõõduga laul on C-duuris. Selle diapaseon on c1-a1. Sõnad on lihtsad, aga salmis esineb süngoopi ja lapse jaoks keerukaid rütme.

Saateinstrument on ukulele.

Ansambli pala “Minu esimene pillilugu” Tuuli Jukk (Lisa 7)

C-duuris kirjutatud ansambli pala on helikõrguste vahemikus c1-a2. Loo meloodiat mängib viiul, saateinstrumendid on ksülofon ning kellamäng. Viiuli puudumise tõttu võib selle asendada klaveriga.

Meloodia ja rütmipillide partii on lihtne ja korduv, kuid vajab meetrumis mängimise täpsust ja koosmusitseerimise oskust. Pala on lastele mängimiseks sobilik alates kolmandast klassist. Väiksematega tuleb rohkem aega varuda.

Laul “Jänkude tantsulaul” Märt Hunt (Lisa 8)

“Jänkude tantsulaul” on kergelt meeldejäävate sõnade ja meloodiaga laul D-duuris. Diapasoon on d-b1. Tessituurilt on mugav laulda, sobilik ka lasteaia lastele. Saateinstrumendiks on klaver.

Kandlelugu “Metsamuusika” Riine Pajusaar (Lisa 9)

Väikese diapasooniga (d1-a1) ning kergesti meeldejäävate sõnadega lugu on D-duuris. Saateinstrument on kannel. Lugu on sobilik lasteaia vanemas rühmas ja algklassis käivale lapsele.

3.2. Lavastust esitatavate laste tutvustus

Kirke on viieaastane eelkooli õpilane, kes käis juba üheaastaselt Muusikapesas laulmas. Ta on osalenud erinevatel konkurssidel ja lauluvõistlustel. Kirkele jäävad laulusõnad väga hästi meelde, samuti õpib ta kiiresti selgeks erinevate pillide mänguvõtteid.

Lavastuses kehastab Kirke metskitse.

Anna on seitsmeaastane esimese klassi õpilane, kes ühtlasi õpib muusikakoolis esimest aastat klaverit. Lavastusel kõlavad klaveripalad on samuti muusikakoolis õpitud. Ringitunnis naudib Anna ukulele lugudele vahelduseks muusikakoolis õpitud klaveripalade ettemängimist, improviseerimist ja uute lugude loomist. Muusikapesas alustas Anna laulmisega kaheaastaselt. Tüdrukul on ka mitu omaloomingulist laulu, millega on ta esinenud omaloomingu konkursil. 2024. aastal saavutas Anna Valga valla lauluvõistlusel esimese koha, saates ise end ukulelega.

Lavastuses kehastab Anna rähni.

Teele Eliise on 7-aastane esimese klassi õpilane, kellel on väga elav kujutlusvõime ja harjumus juba esimeste tähtede õppimisest peale raamatuid kirjutada. Ta kirjutab ka luuletusi ja laule.

Nendest kahte- “Väike lilleke” ja “Kaunis loodus” viisistasime ja kasutasime lavastuses. Teele

naudib esinemist.

Lavastuses kehastab Teele Eliise lillehaldjat.

Karola on kuueaastane eelkooli õpilane, kelle varasem kokkupuude muusikaliste tegevustega on toimunud peamiselt lasteaia rühmatundides. Talle meeldib mängida ukulelet ja improviseerida klaveril; laulmise ja esinemise osas on Karola veel tagasihoidlik, kuid teeb rõõmuga kõike kaasa.

Lavastuses kehastab Karola jänest.

Nansen Mart on Kirke ja Anna nelja aastane vend, kes ei käi loovusringis. Näidendisse kaasati ta õdede tungival soovil, sest nad on harjunud kõike koos tegema. Kuna Nansenil on lavastuses väike roll, siis liitus ta seltskonnaga alles viimasel kolmel proovil. Õed õpetasid kodus talle laulu selgeks.

Lavastuses kehastab Nansen Mart Hundikutsikat.

4. LAVASTUSE KONTSEPTSIOON

Loodus on läbi aegade olnud nii muusikute kui kunstnike jaoks üks olulisi inspiratsiooniallikaid. Selles kihav elu pakub mitmekesiseid võimalusi märkamiseks, kuulamiseks ja lihtsalt olemiseks. Väike laps oskab hästi sellega suhestuda, eriti kui ta on kasvanud keskkonnas, mis on pakkunud talle mitmekesiseid looduselamusi.

Loovusringi õpilastel on hästi läinud, sest enamus neist on üles kasvanud talus, kus kasvatatakse loomi, käiakse vanematega seenel ja kalal ning aidatakse aiatöödega. Igapäevased märkamised annavad põnevaid ideid ka fantaasiamängude jaoks ning võimaluse kehastada erinevaid tegelasi. Koos lastega sündis ühiselt metsloomade mängu mängimise mõte.

Lavastuse teksti kirjutamisel küsisin endalt: “Mõttele kui metsloomad oskaksid rääkida ja muusika instrumente mängida, mida põnevat nad ette võtaksid?”

4.1. Lavastuse idee sündimine ja õppimise protsess

Ettevalmistused loov-praktilise lõputöö kontserdi toimumiseks algasid märtsi alguses, kui etteastete vaheteks tunde lõimimise mõttest kasvas välja idee teha näidend, mille osatäitjad ühtlasi ka laulavad.

Enne lastega esimest ühist arutelu oli mul olemas ainult julge idee nendega ühisest näidendi kirjutamisest, milles kõlavad nii omaloomingulised kui improviseeritud palad.

Esimeses tunnis jagasid kõik osalejad mõtteid tegevuspaiga osas ja üksmeelselt leppisime kokku, et tegevus toimub metsas.

Loo osas oli mitmeid ettepanekuid. Neist meeldejäävaim oli Anna soovitus, et näidend peaks algama hundi matustega. Selgitades, et meie publikuks on peamiselt väikesed lasteaialapsed, leppisime kokku, et lavastus on küll loomadest, kuid selle sisu peaks olema pigem rõõmus ja arusaadav ka kõige pisematele kuulajatele. Kuna tüdrukute poolt pakutud ideid oli palju, nõudsid lapsed, et õpetaja paneb ise teksti paika.

Pärast rütmipillidel improviseerimist avaldasid tüdrukud soovi, et näidendis oleksid kindlad laulud.

Esimesel kohtumisel said paika ka tegelaskujud, keda lavastuses kehastada. Valik toimus peamiselt selle järgi, et mis riided lastel kodus on või kes neile meeldib. Tegelasena valiti näidendisse Rähn, Jänes, Lillehaldjas, Metskits, Hundikutsikas ja Rebane (õpetaja). Anna ja Kirke soovitasid esmalt, et nende vend Nansen Mart oleks lavastuses metsanotsu, kuid ta ise tahtis olla toonekurg. Hiljem tegi poiss kindla otsuse, et tema kehastab näidendis hoopis hunti.

Arvestades tüdrukute ideedega ja nende valitud tegelaskujudega, kirjutasin loo metsloomadest, kes hakkavad bändi tegema. Teksti loomisel lähtusin laste temperamendist ja sõnade meeldejätmise võimekusest, samuti muusikaliste osade lisamise võimalusest. Selle sisu ilmnes alles kirjutamise

käigus.

Repertuaari valik sündis samuti orgaaniliselt ja üsna spontaanselt, kasutasin võimalikult palju laste endi loodut ja juba olemasolevat loomingut. Harjutama hakkasime lastega juba siis kui osad muusikapalad polnud veel paigas.

Lillehaldja omaloominguline lugu “Väike lilleke” valmis eelmisel aastal. Tema teise loo “Kaunis loodus” jaoks palusin autoril kirjutada salmidele uued sõnad, kus oleks kajastatud kõik näidendi tegelased. Esmalt polnud Teele Eliise nõus, aga mul õnnestus teda veenda sellega, et lauludel võib olla mitu versiooni.

Laul “Rähn” meenus mulle siis, kui selgus, et üks lavastuse tegelastest on rähn.. Kuigi selle laulu rütmika on üsna keerukas ja sobiks laulmiseks pigem veidi vanematele lastele, jäin kindlaks tüdrukute võimekusele. Tõesti, pärast mõningast harjutamist, tuli see kenasti välja ja meeldis lastele väga.

Kuuldes individuaaltunnis kahte Anna muusikakoolis õpitud klaveripala, leidsin, et nende iseloomulikud *staccatod* sobivad suurepäraselt tema etendatavale rähni karakterile. Kavasse lisandusid klaveripalad “Klounid ja “Kurb tõuk “

Lugu “Metsamuusika” sobib meie lavastuse teemaga ja seda saab kandlega saata. Kannelt polnud keegi tüdrukutest varasemalt õppinud ja see osutus väga motiveerivaks väljakutseks. Antud loo õppimine polnud nende jaoks üldse lihtne ning võttis mitu tundi aega, et harjuda uue pilli mänguvõtetega ja saada õiged duurid selgeks. Individuaaltunnis oleks see ilmselt veel rohkem aega võtnud. Teistega koos mängimine ei lasknud laste tujul langeda.

Jänku tegelaskuju õpib teistest aeglasema tempoga ja temaga leppisime kokku, et tema mängib sõrmitsemise asemel akorde.

Kuna kitsekest mängiv Kirke on väga õpihimuline ja igavuse peletamiseks vajab pidevalt uusi väljakutseid, meelitasin teda koostööle plokklöödi õppimisega. Paaris esimeses tunnis pöörasime tähelepanu mänguvõtetele ja tegime lihtsamaid harjutusi. Plaanisin talle ise loo kirjutada, aga kuna tundsin aja survet, siis läksin lihtsamat vastupanu teed ja filmisin koduseks harjutamiseks õppevideo loole “Koduke”. Kuna mõned noodid ei kõlanud mängides puhtalt, siis mängisin temaga kaasa.

Ansambli lugu “Minu esimene pillilugu” olen varasemalt teinud 3.-4. klassi õpilastega muusikatunnis ja veidi kahtlesin, et kas tüdrukud saavad sellega hakkama. Aja vähesuse tõttu võtsin eesmärgiks esimese osa ära õppimise. Lõpuks tervet pala ei jõudnudki omandada. Selle loo õppimise juures oli takistusteks see, et Anna unustas kodus klaveripartiid harjutada ja Karolal oli raskusi ühtlase meetrumi hoidmisel. Siiski, mida rohkem harjutasime, seda paremini tuli välja. Peaproovis õnnestus kõik veatult.

“Jänkude tantsulaulu” kavasse lisamise ettepaneku tegid Anna ja Teele Eliise, kuna nad on seda

laulnud kooli muusikatunnis.

Lavastuse proovid läksid üllatavalt sujuvalt, kuna lapsed tegid kodus koos vanematega teksti õppimisel korralikult tööd. Esimesel kahel kohtumistel ütlesin sõnad ette ja lapsed kordasid. Juba kolmandal korral andsid Teele Eliise ja Anna märku, et abi soovitakse ainult sellisel juhul kui tekst läheb meelest. Muusikalisi osi harjutasime nii eraldi kui näidendi sees.

Esialgu toimusid proovid minu juures kodus. Kolm viimast kohtumist leidsid aset koolimajas, et harjutada lavalist liikumist. Enamik proove kestsid 1,5 tundi, kuid tegime ka kaks kolmetunnist kohtumist. Sel juhul tegime õues vaheaja koos pikniku ja mängude mängimisega.

Väikseks väljakutseks osutus see, et mängulises keskkonnas hakkasid lapsed mind proovile panema, et kas minuga saab ka mürada ja igasugu toredaid vempe teha. Vajalikuks on osutunud kindlate reeglite paika panemine, et millal on mänguaeg ja millal töötame keskendunult. See toimus hästi.

Aprilli keskpaigas leppisime lasteaia õpetajate ja kooli direktoriga kokku, et kontsert toimub 9.mail kell 10.20. koolimaja esimesel korrusel.

Kontserdi eelõhtul panin lava paika ja tegime lastega peaproovi, kutsudes ka nende vanemad ja mõned minu pereliikmed seda vaatama. See andis lõpuks ka esinejatele enesekindlust, sest kõik tuli välja latusamalt kui muidu.

Lavastuse toimumise päeval tundsin ennast närvilisena, sest pillide häälestamine ning lava ja saali paika panek võttis rohkem aega kui olin arvestanud. Seda tuleb edaspidi meeles pidada, et enne esinemist tuleb ajagraafikusse sisse planeerida ka vaba aega. Olen väga tänulik, et Anna, Kirke ja Nanseni ema aitas laste grimmi ja riietamisega. See vähendas stressi.

Minu hinnangul läks esinemine meil üsna hästi. Kuigi pillimängus tegid väikseid vigu nii lapsed kui õpetaja ja mitmes kohas oli vaja aidata sõnade meeldetuletamisega, edastati lugu veenvalt läbi muusika ja sõnade, publik elas samuti kaasa.

Kaasesinejad ütlesid hiljem, et tahavad näidendiga veel esineda, mis on märk, et kogemus oli nende jaoks igati positiivne.

Juunis plaanime lavastust "Metsamuusikat otsimas" mängida ka naaberkooli õpilastele. Huvitav on see, et vahepeal on kavasse lisandunud juba uut repertuaari ja tegevusi.

4.2. Muusikalise lavastuse “Metsamuusikat otsimas” käsikiri

Osatäitjad:

Kits- Kirke Kase

Rähn- Anna Kase

Jänku- Karola Kramartšuk

Lillehaldjas- Teele Eliise Tamm

Hundikutsikas- Nansen Mart Kase

Rebane- Triin Tanilas

REBANE teeb sissejuhatuse, tutvustab esinejaid. (improvisatsioon)

KITS: “Njamma kui värske ja maitsev hein siin kasvab. Ma natuke puhkan siin oma jalgu. (Istub kannule, võtab taskust välja oma plokkflöödi/suupilli ja mängib)

KITSE PLOKKFLÖÖDI LUGU “KODUKE”

Jänku, lillehaldjas, rebane ja rähn peatavad omad tegevused ja jäävad imestunult teda kuulama.

REBANE: “Kitseke, oi kui kaunis!”

LILLEHALDJAS: “Ma pole kunagi midagi nii imelist kuulnud”

RÄHN: “Kits, sa oled tõeline metsa superstaar”

JÄNKU: “Suurepärane, suurepärane!” (plaksutab)

KITS: “Kas teile tõesti meeldis minu mäng? See on minu uus lugu. Otsin endale sõpru, kellega koos muusikat teha. Kas keegi teist oskab mõnda pilli mängida või laulda?”

RÄHN: “Ei, meie ei oska sellist muusikat nagu sina teed”

JÄNKU: “Nii ilusasti mina küll ei oska”

LILLEHALDJAS: “Jaa, kitseke, sellist kaunist meloodiat oskad ainult sina luua.”

KITS: “Noh, hea küll, lähen siis endale mujale bändiliikmeid otsima”

RÄHN: “Tore oli sinuga tutvuda, lähen nüüd kuivanud männi seest putukaid ja tõuke otsima! “

KITS: “Head aega, ma veel natuke naudin siinset kosutavat heina!” (kõik lehvitavad ja jätkavad oma tegevusi)

Äkitselt hakkab rähn klaverit mängima.

RÄHNI KAKS KLAVERIPALA Loomad jätavad oma toimetused pooleli ja jäävad imestunult üksteisele otsa vaatama.

Pärast pala plaksutavad. Rähn vaatab publikut ja teeb sügava kummarduse.

LILLEHALDJAS: “Rähn, oleksime me alles teadnud, et selle vana männikontsu seest sellised kaunid helid välja tulevad.. “

REBANE: “Jaa, see oli lihtsalt imeline”

JÄNKU: “Nii tore, nii tore” (plaksutab)

KITS: “Kuidas sa küll oskad niimoodi?”

RÄHN: “Kõik rähnid oskavad puu seest kauneid rütme ja meloodiaid välja võluda”

KITS: “Rähn, kas sa tahaksid tulla minu bändi?”

RÄHN: “Noh, kui selline muusika sobib, siis heakene küll”

KITS: “Juhhei!”

REBANE: “Aga teate mis, laulame kõik koos rähni auks tema laulu.

ÜHISLAUL “RÄHN”. REBANE SAADAB KLAVERIL.

RÄHN: “Sõbrad, see oli vägev! Reinuvader, ka sina oskad muusikat! Aga nüüd on meil bändis koos rebasega juba kolm pillimängijat. Ei tea kas lillehaldjas ja jänku oskavad samuti muusikat teha?”

LILLEHALDJAS JA JÄNKU KOOS: “Ei, ei.. meil ometi pole sellist muusika annet nagu teil”

JÄNKU: “Oodake” (mõtleb natuke) “Mina küll olen kuulnud lillehaldja kaunist laulu”

KITS: “Mina ka!”

RÄHN: “Palun laula meile! Ära ometi ole nii tagasihoidlik!”

LILLEHALDJAS: “Mul on küll oma pill kaasas... (natuke mängib), aga mul ei tule praegu sõnad meelde”

KÕIK KOOS: “Laula, laula, laula, laula!” (ergutavalt)

LILLEHALDJAS: (natuke kurblikult) “Iga kord kui ma kellelegi esinema pean, siis lähevad mul sõnad meelest ära”

REBANE: “Aga kuna me kõik oleme sinu laulu juba nii palju kuulnud, siis saame sind selle osas aidata ja sõnad meelde tuletada”

LILLEHALDJAS: (Otsib puu alt ukulele ülesse) “Kuidas see käiski.. ah nii..

“VÄIKESE LILLEKESE” LAUL (teised aitavad algust meelde tuletada).

REBANE: (käsi südamel) “See nüüd oli küll võrratult kaunis, aitäh sulle!”

Kõik plaksutavad ja noogutavad kaasa.

LILLEHALDJAS: (kummardab) “Aitäh teile, nii hea ja julge tunne on koos sõpradega laulda!”

KITS: “Aga tule meie metsloomade bändi!”

RÄHN: “Jah, täpselt üks lillehaldjas ongi sealt puudu!”

LILLEHALDJAS: ”Oi kui tore! Tulen suurima heameelega!”

JÄNKU: “Vägev, hurraa!” (plaksutab)

LILLEHALDJAS: “Sõbrad, kui nüüd päris aus olla, siis tegelikult olen teie tegemisi pikka aega salamisi pealt vaadanud. Kirjutasin teist isegi ühe laulu.”

RÄHN: (imestunud ja vaimustunud) “Misasja? Päriselt või? Lase aga tulla!”

REBANE: “Vot seda tahaksin küll kuulda!”

LILLEHALDJAS: “Hästi, aga palun laulge ja mängige minuga refrääni kaasa, see on hästi lihtne”..

LAUL “KAUNIS LOODUS” (kõik mängivad ukulelet ja laulavad refrääni kaasa)

JÄNKU: (vaatab lillehaldjale otsa) “Mmm, väga mõnus! Panidki meid kõiki laulu sisse!”

REBANE: “Tõesti rõõmustav, aga mul on selline tunne, et oleme ühe meie tagasihoidliku sõbrakese ära unustanud. “

KITS: “Jaa! Jänkut me pole ju kuulnud”

RÄHN: (julgustavalt) “Tutvusta enda muusikat, ära hoia tagasi. Me kõik oleme juba endast

jaganud!”

JÄNKU: (arglikult) “Ma ei tea... “ (elavamalt) “Ma natuke oskan käppadega rütme mängida. Kas te tuleksite kampa?”

LILLEHALDJAS: “Vinge! Me võime ju proovida”

RÄHN: “Mina tean küll, et siin metsas on ju palju vanu kõlavaid puukände ja pille, millest heli välja võluda.”

(kõik liiguvad pillide juurde)

ANSAMBLI PALA “MINU ESIMENE PILLILUGU”

REBANE: „Ohhoo, jänku, tore on koos sinuga mängida! Laulame koos sinuga ka ühe jänku laulu“

LAUL „JÄNESED“

KITS: “Kuulge sõbrad, see kõlas nagu täitsa päris bänd!”

RÄHN: “See ongi ju päris bänd!”

JÄNKU: (rõõmsalt) “Meil on oma metsloomade bänd!”

REBANE: (kahtlustavalt) “Hmm, kuulge sõbrad, mul on selline tunne, et meid on terve aeg sealt kasepuu tagant keegi loomake pealt vaadanud.”

(kõik vaatavad peidukoha poole)

LILLEHALDJAS: “Appi, kes see on?”

KITS: “Ahhaa, ma näen küll. Teda, pole vaja karta. Ta on nii väike ja nunnu!”

RÄHN: “Aa, see on väike Hundikutsikas. Kutsume ka tema kampa.”

REBANE: “Hei Hundikutsikas, tule meie kampa muusikat tegema!”

(Kõik tervitavad teda)

KITS: “Kas sa tahaksid meiega laulda?”

HUNDIKUTSIKAS: (noogutab) “Jah, tahaksin küll”

REBANE: “Vaadake, siin on veel mõned pillid, mida me pole proovida saanud. Võime ka meie uue bändiliikmega koos musitseerida!”

LILLEHALDJAS: “Jaa, teeme oma uue bändiga metsamuusikat!”

KANDLELUGU “METSAMUUSIKA”

REBANE ütleb lõppsõnad (improvisatsioon)

KOKKUVÕTE

Lavastuse “Metsamuusikat otsimas” tegevus toimub metsas, kus sealsed elanikud- metsloomad, hakkavad üksteisele oma muusikalisi oskusi näitama ja üheskoos bändi tegema. Nagu sageli juhtub inimeste maailmas, on ka sealsed tegelased esmalt tagasihoidlikud ning ei taha kohe oma erilisi andeid välja näidata. Sõprade toetuse abil tekib aga usaldus ja julgus isegi kooslaulmiseks ja erinevate instrumentidega musitseerimiseks. Lavastusel kõlavad pillid: plokkflööt, klaver, ukulele, ksülofon, kellamäng ja väikekannel.

Lavastuse käsikirja valmimiseks sain inspiratsiooni loovusringi neljast vahvast tüdrukust. Repertuaaris on kaks Teele Eliise omaloomingust laulu ja kaks Anna muusikakoolis õpitud klaveripala. Ülejäänud lugusid olen varasemalt teinud kooli õpilastega muusikatundides.

Teksti õppimisega alustasime märtsi keskpaigas, esietendus toimus 9. mail Lüllemäe Põhikoolis. Lapsed õppisid teksti ja repertuaari üllatavalt kiiresti, usinalt tehti tööd ka kodus. Kuna kogu õppeprotsess ja esinemine oli laste jaoks väga huvitav, siis nende soovil mängime lavastust vähemalt veel korra.

Minu jaoks oli selle loomingulise projekti kõige hinnalisemaks kingituseks ühtsustunne ja usaldus, mis tekkis pärast pikki proove ja ühist katsumust- esinemist. Saime üksteisega veel paremini tuttavaks ning tänu sellele paranes koostöö ka edasistes ringitundides. Olen väga tänulik lastele ja nende toetavatele vanematele, samuti juhendajale ettepanekute eest.

KASUTATUD KIRJANDUS

Jukk, T. (2008). Minu esimene pillilugu. *Koolimuusika. Rütm, mäng ja muusika*. Põltsamaa: Vali Press.

Laikre, P., Sadam, M. (2016). Rähn. T. Jukk (koost), *Linnulaulud*. Põltsamaa Lasteaed Mari, Vali press.

Pajusaar, R. (2006). Metsamuusika. *Tabatinna*. SP Muusikaprojekt.

Hunt, M. (2019). Jänkude tantsulaul. M. Pullerits (koost), *Muusikaõpik 1. klassile*. Avita.

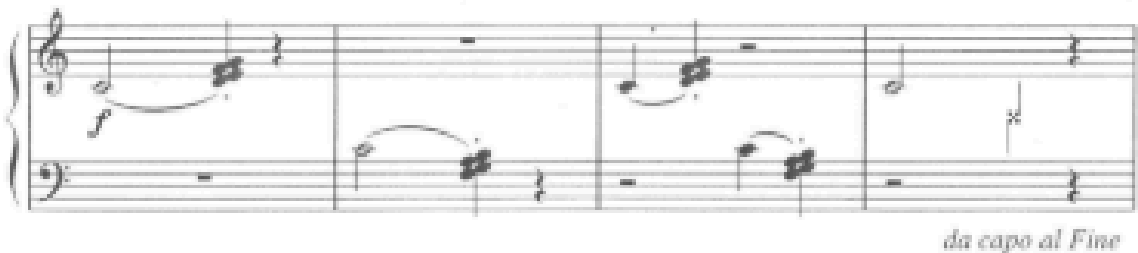
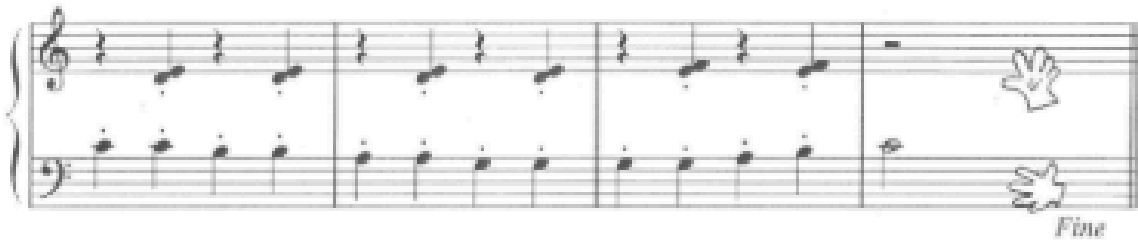
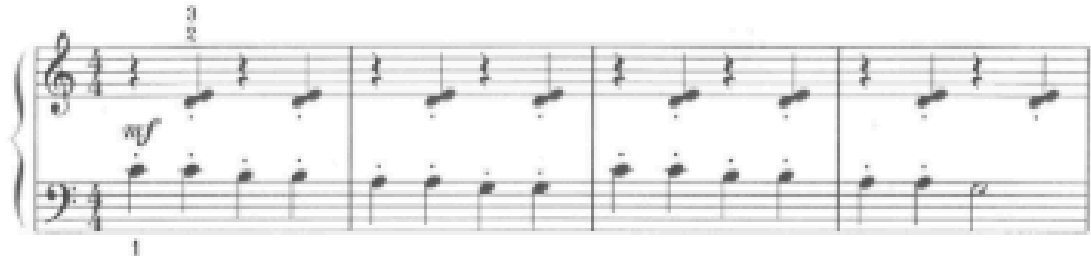
Wedgewood, P. (2004). Miserable maggot. *Creepy-Crawlies! Grades 0-1 (piano)*. Trinity Guildhall.

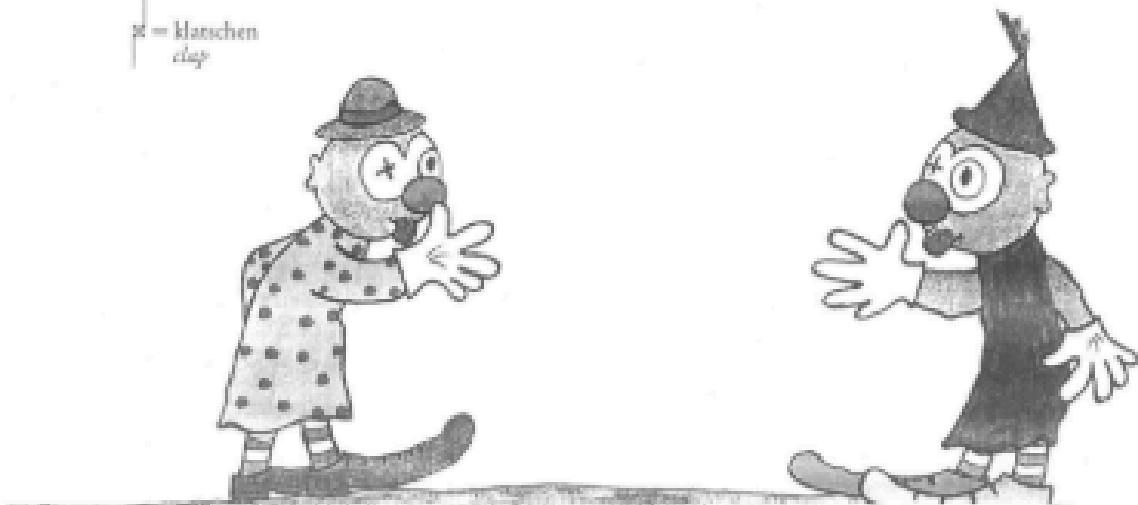
LISA 3 Klaveripala

34 Clowns

= Spiele mit der rechten bzw. mit der linken Hand mehrere weiße Tasten nebeneinander.
Play several adjoining white keys with the right hand and the left hand.

♩ = klatschen
clap

LISA 4 Laul "Rähn"

RÄHN

muusika: Piret Laikre / sõnad: Marek Sadam / arr.: Tõnu Laikre

Tempo $\text{♩} = 126$

Intro

Chords: $G\Delta 9$ $D2/F\sharp$ $C\sharp m7/4$ $F\sharp7$ $Bm7$ $Am7$ $D9$ $Em9$

Chords: $F\sharp7(\sharp5)$ $A1A2$ $Bm7$ $A2/C\sharp$ D $G2$

1. Ma is - tun tu - sa pin - gil ja kee - gi
2. Sa e - ri - ti ei rää - gl, sest ju - ba

Chords: $A7sus4$ $A7$ $Bm7$ $A2/C\sharp$ D G $A7sus4$ $A7$

ko - pu - tab No pa - lun as - tu sis - se, tal soo - viks hüü - da ma Kuid
tei - sel puul Maa peal liht - salt vaa - tan ja lah - ti va - jub suu Ei

Chords: $F\sharp m7$ $Bm7$ $G2$ $A7sus4$ $A7$

väl - jas is - tun ju - ba, siin puu - dub vä - lis - uks Suur
möö - du nüüd vist päe - va, kui kü - las Sul ei käiks Siis

Chords: $Bm7$ $A2/C\sharp$ D G $A5$

loo - dus on see tu - ba Kes ko - pu - tab? Ja kus? Hei rähn, Sa
vii - pan sõb - ra - käe - ga Sul ko - pu - tu - si häid

Section B

Chords: $G\Delta 9$ $D2/F\sharp$ $C\sharp m7/4$ $F\sharp7$ $Bm7$ $Am7$ $D9$

tok - tok - tok - tok - tok - sid No mi - da tok - sid siin? Ehk
tok - tok - tok - tok - tok - sid See on - gi vist su töö? Kuid

Chords: $G\Delta 9$ $D2/F\sharp$ $2. Em9$ $1. G\Delta$ $1. /A A/B D/E Bm/A$ $2. F\sharp7(\sharp5)$

tok - sid män - gu - klot - sid ja koos siis män - gik - sid Hei rähn, Sa
vaa - ta vä - ga hool - salt, et pead ei ä - ra löö 2. Sa

Chords: $Em9$ A D

ä - ra löö

LISA 5 Laul "Väike lilleke"

Väike lilleke

Teele Eliise Tamm

C F C G

Väike lilleke, väike lilleke, met saskas vab.

5 C F C G

Väike lilleke, väike lilleke met saskas vab.

9 F G C F G C

Teiste puude ja põõsaste vahel toredaid mänginud mängivad.

13 F G C F G C

Vahel peal mängivad jutte, kogu aeg rõõmsad on nad.

17 C F C G

Väike lilleke, väike lilleke, met saskas vab.

21 C F C G

Väike lilleke, väike lilleke met saskas vab.

25 F G C F G C

Iga õie nupp tähendab, et on kevad iga päev. Nad

29 F G C F G C

tantsivad, väikesel lillekesel paljusõpru on.

33 C F C G

Väike lilleke, väike lilleke, met saskas vab.

37 C F C G C

Väike lilleke, väike lilleke met saskas vab.

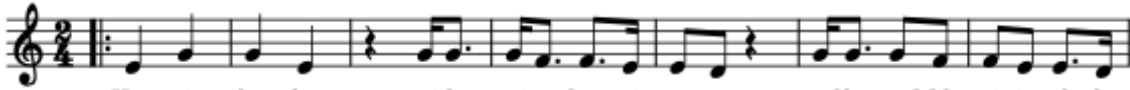
LISA 6 Laul "Kaunis loodus"

Kaunis loodus

Teele Eliise Tamm

$\text{♩} = 100$

C F

Kau nis loo dus, mida mina häs ti tunnen, mulle meeldib si in ol la,

$\text{♩} = 100$ $\text{♩} = 120$

C C F G C F G C

mul le meeldibsee.

1. Mi na o len lil le hal djas, kel lel metsasmit u sõpra on.
2. Kolmas sõber nun nu hun di ke, nel jas on ka val re ba ne

13 F G C F G C

Üks neist puid tok siv räh ni ke ja tei ne val la tu kit se ke.
Vii es hä be lik jän ku ke ja sõ brad tee vad met sa s bändi.

LISA 7 Ansambli lugu "Minu esimene pillilugu"

Pillilood

MINU ESIMENE PILLILUGU

Tuul Jukk
Seade: Monika Pullents

Sissejuhatus

BKS

Viilul

KM

SKS

AKS

AM

BKS

LISA 8 Laul "Jänkude tantsulaul"

Jänkude tantsulaul
Märt Hunt

Märt Hunt

1. Kes on need, kel kaks pik - ka kõr - va,
kaks pik - ka kõr - va tei - ne - tei - se kõr - val?
Üks ik - ka püs - ti ja tei - ne ik - ka lon - tis -
need, jah, need on jä - ne - sed.

Refrään
Nal - ja nad tee - vad, lul - li nad löö - vad,
kaa - li - kaid, por - gan - deid, kap - said nad söö - vad.
Nal - ja nad tee - vad, lul - li nad löö - vad,
need, jah, need on jä - ne - sed.

122

2. Kes on need, kes armastavad nalja,
armastavad nalja, naeravad kõik välja?
Suu on neil lahti ja moka on neil lõhki-
need, jah, need on jänesed.

Refrään: Nalja nad teevad...

LISA 9 Kandlelugu "Metsamuusika"

METSAMUUSIKA

Riine Pajusaar

KÄ - GU KUK - KUB, KÄ - GU KUK - KUB: KU - KU, KU - KU.

|| 1 || 2 || | 2 | 3 | V | V |

MET - SA - MUU - SI - KA, TU - LE KUU - LA - MA, RUT - TU, RUT - TU.

2. LIND LAULAB, LIND LAULAB: TIRI-LII, TIRI-LII.
METSAMUUSIKA TULE KUULAMA, RUTTU, RUTTU.
3. VIHMA SAJAB, VIHMA SAJAB: TILK-TILK, TILK-TILK.
METSAMUUSIKA...
4. KONN KROOKSUB, KONN KROOKSUB: KROOKS-KROOKS, KROOKS-KROOKS.
METSAMUUSIKA...
5. KÄGU KUKUB, KÄGU KUKUB: KU-KU, KU-KU.
METSAMUUSIKA...

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Triin Tanilas,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Muusikaline lavastus “Metsamuusikat otsimas””, mille juhendaja on Tuuli Jukk.

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Triin Tanilas
28.05.2024